

LOONWIJZER

Het Loonwijzer-project bestaat uit een website www.loonwijzer.nl met een salarischek voor de lonen van ruim 160 beroepen toegespitst op de situatie van de bezoeker, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog veel andere informatie. De auteurs zijn betrokken bij de analyse van de enquête. In de Loonwijzer-enquête zijn jongeren en vrouwen wat oververtegenwoordigd, maar de gegevens zijn gewogen zodat ze een betere afspiegeling vormen van de Nederlandse beroepsbevolking.

WAAR MENSEN WERKEN

Al langere tijd worden multinationals steeds belangrijker. Tot nu toe kwam het niet heel vaak voor dat Nederlandse multinationals in buitenlandse handen vielen. De overnames van KLM door Air France en Hoogovens door British Steel (inmiddels weer overgenomen door Tata) waren eerder uitzondering dan regel. Maar het laatste jaar is daar een versnelling in gekomen. Numico is overgenomen door Danone, maar het meest spectaculaire voorbeeld is natuurlijk de overname van ABN Amro. We hebben dit keer daarom gekeken waar mensen werken: bij een multinational met de hoofdvestiging in het eigen land, bij een buitenlandse multinational of bij een lokaal bedrijf.

In een enquête onder werknemers is het moeilijk om te vragen of iemand bij een multinational werkt of niet. In de Loonwijzer doen we dat in twee stappen. Ten eerste vragen we of men werkt bij een bedrijf met vestigingen in het buitenland; ten tweede of het bedrijf waarin men werkt in binnenlandse of buitenlandse handen is. Op deze manier kunnen we nagaan of iemand in een multinational werkt en welk type dat is. Op basis van deze informatie kunnen we de aantallen werknemers verdelen over drie typen organisaties: nationale bedrijven en (overheids)organisaties, *host country-owned*

Kea Tijdens is onderzoekscoördinator bij ALIAS, Universiteit van Amsterdam. Maarten van Klaveren is senior onderzoeker/consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven.

multinationals en *foreign-owned* multinationals. Dit doen we voor vijf landen: België, Finland, Nederland, Polen en Spanje.

De grafiek geeft weer dat in België ongeveer de helft van de werknemers bij een nationaal bedrijf werkt, en in de andere landen ongeveer 70%. In België werken relatief veel mensen bij *foreign-owned* multinationals. Hierbij moet aangetekend worden dat werknemers die bij de Europese Unie werken ook kunnen hebben ingevuld dat ze bij een dergelijk bedrijf werken. Dat maakt het wat moeilijk om België verder in de vergelijking te betrekken.

Van de overige vier landen werken in Polen naar verhouding de meeste mensen bij een *foreign-owned* multinational. Slechts een paar procent van de werknemers werkt daar bij een *host country-owned* multinational. In

Spanje en Nederland werken 14 respectievelijk 13% van de respondenten in multinationals waarvan het eigendom in meerderheid in Spaanse respectievelijk Nederlandse handen is. Finland zit er met 8% tussenin. In dat laatste land werkt 21% bij een vestiging van een buitenlandse multinational, terwijl dat in Spanje met 20% iets lager ligt. In Nederland werkte recent één op de zes werknemers (17%) bij een *foreign-owned* multinational. Nu steeds meer Nederlandse bedrijven in buitenlandse handen (dreigen te) vallen, zal dat percentage verder stijgen.

Grafiek: Percentages werknemers werkzaam bij een nationaal bedrijf, bij een *foreign-owned* multinational, en bij een *host country-owned* multinational in Nederland, België, Finland, Polen en Spanje. Ongewogen data Loonwijzer, selectie werknemers, september 2004-maart

